

Forfatter: Andersen, H. C.

Titel: Udrag fra Kun en Spillemand

Citation: Andersen, H. C.: "Kun en Spillemand", i Andersen, H. C.: *Kun en Spillemand*, udg. af Mogens Brøndsted , Det Danske Sprog- og Litteraturselskab, Borgen, i samarbejde med Nyt Dansk Litteraturselskab, cop. 1988, s. 230. Onlineudgave fra Arkiv for Dansk Litteratur: <https://tekster.kb.dk/catalog/adl-texts-andersen05val-shoot-idm139867559554960/facsimile.pdf> (tilgået 02. maj 2024)

Anvendt udgave: Kun en Spillemand

Iøvrigt paaskjønnede hun *Christians* Talent, enhver Kunstner har ligesom *Goethe*, sin *Bettina*, men de skrive ikke allesammen; hun var saaledes den, der beundrede ham mest, eller rettere den eneste, som udtalte sin Roes. Havde hun Selskab, blev han altid inviteret, at sige med Violinen, og han spillede for dem og maatte siden følge dem hjem til langt ud paa Natten, et Hoveri, der endnu ikke ganske er afskaffet hos os. Ofte, naar han var lidt veemodig, forsikkrede hun ham: «O, De er jo et lykkeligt Menneske! her ere tusinde fattige Stakler, der have det ganske anderledes!»

Der er meget betegnende sagt om en stor Deel Recensenter, at de «gjennemtygge en Bog, for at mærke om nogle Smaastene knase under Tænderne»*, denne Gjennemtyggen var bleven Krigsraaden en Nødvendighed; men da det var Maven, som var slet, og ikke Hjertet, deelte han Bøgerne i to Portioner, de som skulde gjennemtygges ved mildt Veir, i hvilket han var kjærlig sternt, og de, som skulde for i slet Veir. Krænkende *Personligheder* gjorde han sig aldrig skyldig i. Krigsraaden ærgrede sig og ærgrede mange Andre; de huskede ikke paa, at i den anden Verden, naar vi allesammen skulle recenseris, vore Trykfeil rettes, og de urigtige Læsenaader forbedres, ville vi staae Haand i Haand og vist smile over vor fælles Iver i Jordlivets Drengesaa. En Kritik er enkelt Mands Mening, der tidt kun viser os, om den Dømmende staaer over, eller under den, han bedømmer.

Krigsraaden viste *Christian* Godhed og derfor holdt han af ham; ved Krigsraadens Indflydelse var det, at han blev hædret med, som det kaldtes, at skulle lade sig høre paa Violin mellem Acterne en Aften i det dramatiske Selskab, for hvilket Krigsraaden var een af Directeurene. Det vilde være et stort, et afgjørende Skridt for *Christians* Lykke; hos Mange haabede han herved at vinde Interesse.

«Jeg har talt for Dem hos mine Meddirecteurer», sagde Krigsraaden, «de ere alle derfor, selv Regisseuren, og han har ligesaa meget at sige som en Directeur.»

Op af en smudsig Bagtrappe steg man til fjerde Sal, hvor Thalias Tempel stod, og i hvilket de Spillende saae ud, som om de gik paa en Præsenteerbakke. Her var just Prøve, og altsaa stor Uenighed. Elskerren truede med strax at gaae sin Vei, dersom han ikke maatte sætte til, hvor han ei kunde huske. Det, han sagde, var ligesaa godt, som det.

* *Oliv Worms* Brevve til Nyensap, aftrykte i *nyf theologisk Bibliothek*, 19de Bind.

der stod i Bogen, og han meente, han havde ligesaavel Lov til at putte ind som Krigsraaden. Den trediveaarige Dame, der skulde spille Bedstemoder, vilde ikke lade sig male ældre; hun saae vist gammel nok ud, snærpede hun, men meente det naturligviis ikke. Alt var Strid og Forvirring.

Endelig kom da Fredagaften; *Christian* fik sorte Klæder at laane, og hans Vertinde krøllede ham med Ildklemmen. Hans Kinder brændte, hans Hjerter slog Slag i Slag, da Teppet rullede op, og hele det for største Delen spidsbørgelige Publikum stirrede paa ham.

Han spillede godt, og Directeurerne toge imod ham i Coullisserne, trykkede hans Hænder og sagde ham Behageligheder. En Barbeersvend, der selv behandlede Violinen og en Lottericollecteur, som slog paa Pauker kom sturtende op og takkede, hævdede ham i den syvende Himmel for hans Flageolettoner og hans Buestrøg i Appliaturen.

»Min Lykke er gjort!« tænkte han; »aften ville vist Alle kun tale om mig, kun tænke paa mig, Enhver af de Spillende, lige ned til Draabanten, som kun havde den ene Replik: »tilbage!« var i samme søde Drøm om sig selv. Klokken halvtolv var Forestillingen først forbi, og det er alene i den Henseende, man kan sige om disse Glæder, at de holde sig i Længden.

Christian kunde ikke sove, da han kom hjem; han saae ud i den stjerneklare Nat, tænkte paa sin Lykke, paa *Luzie* og *Peter Wik*, paa varme Sommerdage og paa *Naomi*.

Ethvert Brev, han skrev til Hjemmet, aandede kun Glæde og Ungdomsmod, enhver Forhaabning udtalte sig levende deri. Hans Moder inddrak allerede Tanken om, at hans halve Lykke var opnaaet, han kom jo i store Huse, og han havde spillet Violin paa et Theater. I sin Armod saae hun et glimrende Liv deri. Hun kjendte hans gode Hjerter, og da nu vor Herre tog hendes lille Barn, satte hun sig som blind Passageer op hos Postillonen og, skjøndt lidt sygelig, rullede hun ved Vintertid til Kjøbenhavn, for der at bygge og boe hos sin *Christian*, om hvis Lykke hun havde fortalt Naboer og Venner.

Der skulde være en Overraskelse, at hun kom til den søde Dreng, og det var det ogsaa.

Der sad Moder og Søn paa det lille, skraae Tagkammer. Sneen flygede paa Ruden, og Vertinden saae suurt.